

**ELŐFIZETÉS:**  
Egész évre .. 12 kor.  
Fél évre .. .. 6 kor.  
Negyed évre .. 3 kor.  
\*

A lap szellemi részét illető  
küldemények a szerkesztő-  
nek, anyagiak a lap tulajdo-  
nosnak küldendők.

# BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

**HIRDETÉSI DÍJ:**  
egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,  
többszöri hirdetésnél olcsóbb.  
Nyitlert sora 50 fillér.  
Bélyegdíj minden hirdetésnél  
60 fillér.  
A hirdetések BITTERMANN  
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és  
könyvnyomdájában fogadtatnak  
el.  
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

## Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XXIII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre  
postán küldve:

Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyed évre	3 kor.

Neptanítók számára:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor**  
és fia könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

A „Bácska” szerkesztősége és kiadóhivatala.

## Az újsághirdetésről.

Mintha valami kis ablakot nyitottak volna  
Európa felé és a demokrácia felé, úgy hat ránk  
az az újítás, hogy július hó 1-től fogva a kincstár  
nem büntet meg többé mindenkit, a ki valamit  
nyilvánosan hirdetni mer, harminc krajcár erejéig.

A demokráciának szolgál mindaz, a mi az  
embereket egymáshoz közelebb hozza, a mi az  
érintkezést megkönnyíti, a mi az érdekeknek  
közösségét sokszorosítja. A fővárost kivéve, a  
forgalom, azaz az embereknek egymással való  
érintkezése, nálunk még hihetetlenül csekély.

A zónatarifa volt az első és eddig az egyetlen  
nagyobb szabású államintézmény, mely tudato-  
san azt a célt követte, hogy a nehézkes nagy  
tömeget mozgósítsa és az embereknek megkönnyítse  
a kölcsönös megismerkedést. S már is  
tompulni kezd a zónatarifa hatása. Sőt itt-ott sze-  
retnek ellene zúgolódni is, különösen a kisipar  
és kiskereskedelem körében. Pedig a zónatarifa  
ép úgy szolgál a vidéknek, mint a fővárosnak.  
Csak az kell, hogy értelmesen kihasználják elő-  
nyét.

Mikor a múlt hónapban a magyar törvény-  
hozás a harminckrajcáros hirdetési bélyegelt  
előt, szintén csak az lebegett szeme előtt, hogy  
egy akadálytalav kevesebb legyen a mi kisszerű  
forgalmunk utjában.

Mindenütt a nyugati országokban többet és  
többfelét hirdetnek, mint nálunk. Már Ausztriában  
is bármely másodrangú provinciális városban jó-  
val több a hirdető, mint Budapestben. Nálunk még  
el van terjedve az a nyárspolgáriás előítélet, hogy  
nyilvánosan hirdetni nem illő. Ha az ember egy-  
egy angol újságot, vagy a párisi „Figaro“-t nézi,  
minden számban egymásután harminc-negyven is  
követhetik, a hol szakácsnét, kocsiszt, inast vagy  
más cselédt keresnek. A gazdák sokkal többet  
veszik igénybe a hirdetési rovatot, mint a cselé-  
dek, míg nálunk a háziasszony sohasem fordulna  
az újsághirdetéshez.

Ellenben felkeresi azokat a közvetítőket,  
kiknek legnagyobb része uszórakodik a szegény  
cselédnek, a gazdákkal pedig, mivel ez a közvetítő  
érdeke, lehetőleg sűrűn változtatják a személy-  
zetet. Arról persze szó sem lehet, hogy az intelli-  
genciához tartozó emberek nevének és címüknek  
pontos kiírásával ajánlják szolgálataikat. Az ilye-  
neket a magyar demokrácia még meg nem tűr.

Nem bizunk benne túlságos bizalommal, hogy  
azért, mert ezután olcsóbb lesz a hirdetés, hama-  
rosan meg is változik az erkölcsünk és a köz-  
felfogásunk. Sokan még sokáig fognak húzódni  
a nyilvánosságtól, de azért mégis úgy gondoljuk,  
hogy a hirdetőknél egészen új osztályai támad-  
nak majd idővel.

Itt van mindenekelőtt a vidéki nagy gazda-  
közönség, mely jótormán nem is tudja, hogy a  
hirdetés az ő számára is van ezen a világon.  
Mennyi mindent állít elő minden gazdaság egy-  
egy évadban, a minek falu helyen vagy épenséggel  
nincs, vagy nagyon csekély az értéke, bár több-  
nyire értékes jószág. Ha a gazda egyszer hozzá-  
szokik, hogy 40—50 fillér költséggel hirdessen  
cserecsenyét, epret, szőlőt és sok egyebet, rövid  
idő alatt állandó vevőkre tenne szert, a kik ké-  
sőbb maguktól fölkeresnék és a címét tovább  
adnák ismerőseik körében.

Nevezetes dolog az, hogy a magyar ember  
a magyar újságokban Ausztria minden részéből

sűrűn talál hirdetéseket, melyek különböző érlelmi  
cikkeket ajánlanak. Sziléziából kínálnak vaját,  
Dél-Tirolból gyümölcsöt, Stajersországból kappan-  
okat és mindezeknek akadnak nemcsak a fővá-  
rosban, hanem már a magyar vidéki városokban  
is vevői.

Ellenben a ritkaságok közé tartozik, hogy  
magyarországi gazdaság valamit hirdessen. Ha  
ilyesmi mégis előfordul, rendszeren valamely nagy  
uradalomnak az intézősége a hirdető; a közép-  
birtokos, vagy a kisbirtokos ilyesmire nem is  
gondol. Amde a legtöbbször volna hirdetni és  
eladni valója és az ilyen kiskereskedés tetemesen  
föllendítene a gazdaság jövedelmét. Mert a gabo-  
naféléknek az ára hullámzásoknak lehet kitéve  
és általában mondható, hogy inkább hanyatló  
irányt követ. De minden egyéb élelmicikknek az  
ára folyton emelkedik.

Igaz, hogy a gazda ennek nem vette hasz-  
nát, mert egy fővárosi anketén kiszámították,  
hogy az az alma, mely egy budapesti vendéglő-  
ben az asztalra kerül, előbb 8 embernek a kezén  
ment keresztül. Mindegyiknek volt belőle valami  
csékelyke kis haszna, a mit a végén ketten fizet-  
nek meg: amott a termelő, itt meg a fogyasztó.  
Vajjon nem volna-e sokkal egyszerűbb, ha a vi-  
déki ember az almáját maga hirdetné és arra  
törekednék, hogy közvetlenül arra a helyre küld-  
hesse el, a hol fogyasztják?

Mosolyra deritené a magyar olvasót, ha egy-  
szer próbaképpen lefordítanók például valamely  
németországi újságnak a hirdetési rovatát. A leg-  
intimébb részletei a gazdaságnak mind szerepel-  
nek a kishirdetéseiben és senki sem röstelli, hogy  
ismét ezen az uton megtudják. Ezer meg ezer  
szállal fűzi össze ilyen módon az újság az egyes  
embereket. Megismerkednek új szükségletekkel és  
sokszor a saját közvetetlen szomszédságukban  
tesznek reájuk nézve becses fölfedezéseket.

Eddig ennek útját állta nálunk a kincstár.  
A kishirdetéseiben szokásos az a jelzés „Cim  
a kiadóhivatalban“ kifejezője volt annak, hogy az  
újságokkal szövetkezve a közönség, valahogy vé-  
dekezni próbált a fiskális kapzsiság ellen.

De akármilyen furfangosan volt is a dolog  
kieszelve, eredményre még sem vezethetett, mert  
a közforgalmat ilyen komplikált eszközökkel el-

## A „BÁCSKA” tárcája.

### Csüggedésben.

A szenvedés órája  
Fárasztja lelkemet,  
Ah, érzem, a segítőm  
Csak egy, csak egy lehet:  
Erőtadó hatalmad  
Ha rám száll, Istenem!

Lesújt, nehéz az élet,  
Csalódás egyre ér!...  
Ah, érzem, fölsegítőm  
Csak egy van mindezer'  
Vigasztaló hatalmad  
Ha rám száll, Istenem!

Dolgoztam, fáradoztam,  
Gyümölcsöt vártam én:  
S a véletlen kifosztott,  
Ledől sok, sok remény...  
Erőd, a bátorító,  
Szálljon rám, Istenem!

Örök bizonytalanság  
Nyomon követ, ijeszt,  
Legszörnyűbb ez tehernek,  
S nem enyhíti meg ezt,  
Csak végtelen hatalmad,  
Erős, nagy Istenem!

Haragra annyi kész ma  
S van egy, a ki szeret;  
Oh, csak hát ez az egy is  
Jól érte a szívet!...  
Erőd világosítson  
Föl, édes Istenem!

... Ah, végre! este van már!  
Elalszik majd a gond...  
El, el... de, ah! ha virrad,  
Nem jön-e még nagyobb?!  
Vezessen nagy hatalmad,  
Segítő Istenem!

Láng A. József.

## AZ ALSÓS ARANYKORA.

— A vasutról ellesve. —

Az a derék bácskai spicler, a ki annak idején az  
alsósföld fedezte, még megérheti, hogy az első magyar  
kártyagyár szobrot állít neki.

Az alsós futó tűzként terjedt el az egész ország-  
ban, annak kapcsolt részein, sőt Ausztriában és a szom-  
szédos területen is.

Ma már ugy Németországban, mint Olaszországban  
alsósföld játszanak, sőt úgy halljuk a szamojádok sem  
idegenkednek tőle.

Ebben az aranykorában az alsós Magyarország  
minden zöld asztalát elarasztja. Az öreg skiz és a sze-  
gény pique dame keserű könyveket hullatnak, mert  
nincs rá remény, hogy az alsót zsarnoki trónjáról leta-  
szítsák.

A népszerű alsó játék majdnem napról napra újabb  
fordulatokkal gazdagodik és a kinek csak volt valaha  
kártya a kezében egy-egy frázissal iparkodott azt bővíteni.

A „majdnem vannak“ már ösmeretes. De tovább  
is mentünk: érvényesek már a „nincsenek“ is és a  
„majdnem nincsenek“ is. Újabb árnyalat az elballgatott  
„tousles trois“ és az elballgatott „ultimó“, míg a XXI-es  
fogásnak, illetve a kilences fogásnak is tömérdek hive  
van. Némely helytűt még tovább bocsájtottak  
bele a tarokk analógiájába; négyes alsósföld játszanak  
a hol segít a disznó, vagy a kilences. Ez a paskievics-  
kaláber azonban oly nehéz, hogy csak logaritmus táblá-  
lával lehet megfejteni.

De az alsós, nemcsak a tarokktól bódít, más já-  
tékból is kivieszi a maga részét. Így a preference min-  
tájára „betli“-vel és „durchmars“-sal is próbálják ját-  
szani, mások a ferbliból a vakot próbálják behozni, ez  
azonban csak igen szűk körben kapott lábra.

Természetes, hogy a tömeges válfajok miatt az  
elvi jelentőségű kérdések egyre nagyobb számmal jelent-  
keznek. Így az a kérdés, vajjon a négy tizes, vagy  
a négy király számít-e többet, még mindig sok fej-  
tőrest okoz.

Eldöntetlen ügyek még: vajjon a felvevő adhat-e  
renoncót, vajjon mi jobb a „majdnem nincsenek“ vagy

a „majdnem vannak“. Ezekre nézve a kaláberzők ke-  
beléből bizottságot kellene kijelölni, a melynek bizonyal-  
an sok dolga akadna.

A kaláberrel kapcsolatosan, a kaláber bookmakerek  
feltűnéséről is be kell számolni. Ezek azt teszik, hogy  
terekre fogadnak (t. i. két játékos közül melyiknek  
lesz előbb terce.)

A kaláber egy különös fajtája a nyári, vagyis a  
vasuti kaláber. Ez a helyi érdekű vonatokon divik.  
Zombor, Hódságh, Ujvidék. Zombor-Baja, Zombor-Sza-  
badka, Gajdobra-Palánka között. Vannak, a kik egész  
felszereléssel utaznak (gróf Jelita) és pedig kártyával,  
táblával, krétával, sőt gyertyával és szivacsossal is. Asz-  
talként egy kezi bőrönd háta szolgál.

Hány derék ember utazik csak azért kofferral,  
hogy kényelmesebben kalábereshessék. Természetes,  
hogy idő rövidsége miatt a gyorsaság itt jelentékeny szerepet  
játszik és külön rekord prémiumok kedveznek annak,  
a ki Zombor és Hódságh között a legtöbb partiet nyeri meg.

Végül emlékezzünk még meg a kaláber handi-  
capról. Ahogy a sakkban az ember gyöngébb ellenfele-  
nek a királynót föl adja, úgy itt a gyöngébb játékos  
20—40 point előnyt kap a kozákoktól.

Ilyen formán az esélyek ki vannak egyenlítőre és  
a naiv bresztováci könyvelő bátran tilhet le az élelmes  
hódsághi kozákkal.

Miután ilyen formán az alsós kaláber az egész  
országot behalózza, felkell tételeznünk, hogy az általá-  
nos mozaik elöl az állam sem fog elzárkózni és a  
hivatalos lapban minél előbb benne lesz ez a pályázati  
hirdetmény: Országos kaláber verseny. Államdíj. Nem-  
zetközi verseny: Zombor és Hódságh közt. Első díj: Béla  
király aranyozóra. Zomboriak 40, parabutyiak 30 point  
tételönnyel indulnak. Hódsághiaknak külön, 15 point  
térhátra. Annak, a ki leggyorsabban játszik még egy  
parti rekord érem.

Világos, hogy a nagy bookmakerek is tudomást  
vesznek erről a versenyről és fogadásokat közvetítenek.  
Milyen szép az, ha mielőtt a vasutra mennénk, halmozva  
fogadnánk meg magunkat a déltáni alsósrá.

látani nem lehet. Az állam végre rájött, hogy ez az adó sem hozzá, sem korunkhoz többé nem méltó. Mindenféle nagy jövedelmet magához ragadta az állam. Ő a legnagyobb gyáros, ő a főkorcsmáros, dohányt csak tőle szabad vásárolni, gépet a gazdának ő szállít, vasutat ő épít. Neki köszönhető, hogy a magánvékenység mind szűkebb térre szorult össze, — nem járja tehát, hogy még ebben a szűk körben is szedje a fillérek, valahányszor a munkaadó és a munkás, a termelő és fogyasztó valami kis lépést tesz.

Sokáig védekezett a kincstár, végre belátta, hogy olyan hatalmas urnak még sem illik görccsen ragaszkodni az efféle filléres jövedelmekhez. Julius hó 1-től fogva megengedi, hogy a magyar állampolgárok egymással érintkezessenek anélkül, hogy ennek fejében tőlük vámot szedne. Általában hiszik, hogy ez nagy lendületet fog adni az ugynevezett apróhirdetéseknél. De az apróhirdetéseket teszik a nagy forgalmat. Minél nagyobb a forgalom, annál több a haladás és annál fesztelenebb a demokratikus érintkezés.

Különösnek tetszhetik talán némelyek előtt, hogy az apró hirdetést összekötésbe hozzuk a demokratikus eszmékkel. De napjainkban minden, ami a könnyebb megélhetést szolgálja, feltétlenül a demokráciának is szolgál. Abban különbözik a demokrácia a szocializmustól, hogy az emberek közt nem az ellentéteket igyekszik kiélesíteni, hanem a távolságokat akarja közöttük megközelíteni. Kicsiny dologban bár, ez egyszer a magyar állam kincstára is beállott a demokrácia munkái közé.

**A kvóta-döntés.** A kvóta-arányról szóló királyi döntésről, mely július 1-től számítva egy egész évre érvényes, megjelent a hivatalos lapban a királyi kézirat s ez így hangzik:

Kedves Széll! Minthogy a magyar korona országainak és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok törvényes képviselői között arra az arányra nézve, amelyben azok a közös ügyek költségeihez járulni tartoznak, az 1867. évi XII. törvények 19., 20. és 21. §-ai (az 1867. december hó 21-én kelt ausztriai törvény 3. §-a R. G. Bl. 146. sz.) értelmében létesítendő egyezmény nem jött létre: a közös ügyek költségeihez való hozzájárulási arány kérdését az idézett törvények 21. §-a (az idézett törvény 3. §-a) alapján és az 1900. évi július hó 1-től 1901. évi július hó 31-ig terjedő egy év tartamára való érvénnyel akép döntöttem el, hogy a közös ügyek költségeiből a magyar korona országai  $33\frac{3}{4}\%$ -ot, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok pedig  $66\frac{1}{4}\%$ -ot viselnek.

Utasítom Önt, hogy ezt köztudomásra hozza.

Kelt Bécsben, 1900. évi június hó 27-én.

Ferenc József s. k.

Széll Kálmán s. k.

Oszták részre az oszták hivatalos lap szintén közli a király elhatározását.

Széll Kálmán miniszterelnök „a képviselőháznak leendő szives bejelentés végett“ megküldte a ház elnökségének hiteles másolatát a hozzá intézett ama legfelsőbb kéziratnak, mely szerint öfelsege a kvóta arányát egy évre terjedő érvénnyel eldöntötte. Az elnökség az országgyűlési szünet után tartandó legelső ülésén, október 8-án, fogja a miniszterelnök átirata kapcsán a háznak bemutatni a királyi kéziratot.

### A határtagosításról.

A megyénkbeli községeknél határaik tagosítása céljából az 1890-es évek elejétől fogva ismét élénkebb mozgalom és szándék nyilvánul, ami tekintve a szétszórt kisebb birtokrészeknek egy összefüggő birtoktestbe foglalásával az egyes birtokosokra s végeredményében az összes községi birtokosokra háruló előnyöket csakis örvendetes jelenségnek mondható.

Az egyes községek ugyanis más szomszédos községek példáján okulva, melyekben a tagosítás a községi birtokosoknak minden nagyobb terhelése nélkül megtörtént, midőn azt látták, hogy az egy tagban kihasított birtok célszerű és könnyebb megművelése tetemes idő és munkamegtakarítás mellett is a belterjes gazdálkodás és a földbirtok legnagyobb mérvű s mindamelllett állandó hasznosítására vezet — mert a talajjavítás is könnyebben eszközölhető — szintén hozzájárult birtokhatáraik tagosításához.

Dacára azonban a fentebb csak dióhéjba foglalt számtalan előnyöknek, melyek a tagosítással járnak, melyeknek tudományos alapon való kifejtése és indokolása körül a legkiválóbb nemzetgazdasági írók egész gárdája áll s dacára annak, hogy specialiter a megyénkbeli községekben is a tagosítás folytán  $\frac{1}{4}$  telek föld ára 3—4000 koronával emelkedett és emelkedik, mindamelllett mint bármely téren nyilvánuló üdvös és állandó hasznosításnál, átmenetnél a régi, meglehet bár rossz és ósdi, de megszokott állapotról az újabbra és jobbra, az egyes községekben is a tagosításnak is akadtak szívós kitarítás és makacs ellenesei, a kik az új állapot iránti indokolatlan bizalmatlanságukban s a régihez való merev

ragaszkodásukban a birtoktagosításnak képzelt hátrányait emlegetve, imminens előnyeiket pedig elhallgatva, gazdátársaikattól visszariasztani iparkodnak, a mi nekik, gazdátársaik s az illető községek igen nagy kárára néhány esetben már sikerült is.

A legutóbbi időben Brestzovác, Veprovác, Parabuty és Rác-Militics községekben, melyekben a tagosítási eljárás folyamatban van, annak vezető ellenesei nagyobb számú birtokos társaikkal, így Brestzovác községben körülbelül 170 birtokossal szövetkezve, oly tartalmu közjegyzői okiratokat állítottak ki, melyek szerint az illetők kötelezték magukat községükben a tagosítást 20 éven keresztül ellenezni, tőlük telhetőleg megakadályozni s az ellen szavazni. Az ezen megállapodás ellenére cselekvés esetében, ha t. i. a tagosítás mellett szavaznak, vagy a szavazástól elmaradnának, meghatározott célra minden  $\frac{1}{4}$ -ed urbéri telkük után 100 korona bánatpénz lefizetését kötelezték. Brestzovác községben azonban a már egy ízben megejtett szavazás alkalmával az okirat aláírói között akadtak egyesek, a kik megmondván a dolgot, dacára a kikötött bánatpénznek, a tagosítás mellett szavaztak, minek folytán a községi kised-óvoda felügyelő bizottsága nevében annak gondnoka — minthogy a bánatpénz a községi kised-óvoda alap javára köttetett ki — két községi birtokos ellen az okirat alapján a bánatpénz behajtása végett kielégítési végrehajtást vezetett. A végrehajtást szenvedettek részéről közbetett kifogások s illetve felfolyamodás folytán azonban ezen végrehajtási ügyekben a szegedi nagytekinthető kir. ítélőtábla 2645./p. 1900. sz. a. következő végzést hozta:

„Öfelsege a király nevében. A szegedi kir. ítélőtábla a bacs-brestzováci kised-óvoda bizottságnak, Kapp Márton elleni 200 kor. iránti az apatini kir. jbiróság előtt folyamatba tett és az 1900. évi május hó 9. napján 218/6. V. 1900. sz. alatt hozott végzéssel elintéztett végrehajtási ügyét, végrehajtást szenvedőnek 1900. évi május hó 18-ik napján 1900. 218/6. V. sz. a. beadott felfolyamodása, helyesen felebbezése folytán az 1900. évi június hó 8-ik napján tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevén, következő végzést hozott:

Az első bíróság végzése megváltoztatik, a kifogásoknak hely adatik és végrehajtható az 1900. V. 218/6. szám alatt beadott kielégítési végrehajtási kérelmével elutasítatik, a foganatosított végrehajtás pedig hatályon kívül helyeztetik: egyszersmind végrehajtható végrehajtás terhével arra köteleztetik, hogy 15 nap alatt kifogásolónak 56 kor. költséget fizessen meg.

### Indokok:

A törvény a tagosítást nemzetgazdasági, illetve közgazdasági célszerűség szempontjából engedi meg, sőt intézkedéseivel a törvény a tagosítás keresztlvitelét elősegíti; oly szerződés tehát, mely ennek megállítására szolgál, a törvény szellemébe és célzatába ütközvén, bírói uton nem érvényesíthető. A mennyiben tehát a végrehajtást szenvedő akként kötelezte magát, hogy a tagosítás ellen szavaz, nem szavazás, vagy tagosítás mellett szavazás esetére pedig bánatpénzt fizetni fog: ez a szerződés a most említett hatálytalan szerződések tekintete alá esvén, annak alapján a végrehajthatónak végrehajtáshoz való joga meg nem állapítható. Ez alapon a kifogásoknak hely adni, a végrehajtható kérelmét elutasítani és végrehajthatót az okozott költségekben a kifogásoló javára az 1868. LIV. t. c. 251. §. alapján marasztalni kellett. Szeged, 1900. június 8-án. Draveczky Adorján s. k., tanácselnök, Bíró Vilmos s. k., elnök.

A szószertinti szövegében közölt végzés szerint tehát a kir. ítélőtábla végrehajtható kérelmével elutasította s költségekben is elmarasztalta, sőt kimondotta azt is, hogy az okirat érvénytelen, mert a törvény céljával és szellemével ellenkező tartalma.

Jelen cikk célja az, hogy megyénkbeli azon községek birtokosai előtt, mely községekben a határtagosítás iránti eljárás már folyamatban van, vagy ezután fog folyamatba tétetni, megvilágítsuk a helyzetet, hogy ne induljanak a régi állapotok dicsőítői s minden üdvös újítástól idegenkedők eszméi után, kik nem állítom, hogy rossz szándékból, de mindenesetre rövidlátásból a tagosításnak ellenzői, nem gondolván meg, hogy ily irányu működésük nemcsak a törvényes intézkedések céljával és szellemével ellenkezik, de maguknak, polgártársaiknak és a közérdeknek is kiszámíthatatlan kárára történik.

A határtagosítási szavazások alkalmával tehát minden egyes birtokos, azon községbeliek is, kik az említett bánatpénz kikötését tartalmazó közjegyzői okiratokat aláírták, erre való tekintet nélkül szavazati jogukat minden kényszerűl menten szabadon gyakorolhatják s a tagosítás mellett szavazhatnak s a saját jól felfogott érdekükben

kell is, hogy szavazzanak, az említett okiratok kiállítására és aláírására folytán reájuk semmiféle hátrány nem származhatván, mivel azok érvénytelenségét a bíróság már kimondotta.

Dr. K. I.

### Ujdonságok.

**Személyi hír.** Baró Vojnits István vármegyénk főispánja a múlt héten Karlsbadba utazott.

**Személyi hír.** Dr. Vojnits Lajos zentai kir. közjegyző — mint örömmel értesülünk — súlyos idegbajából teljesen felépült és a Schwarzer-féle gyógyintézetet már elhagyta és őszszel elfoglalja hivatalát.

**Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Kanyik Vilmos bacs-almási kir. járásbírói telegkönyvi betétszerkesztő szakdiinokot, betétszerkesztő inokká nevezte ki.

**Kinevezés.** A m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság Oltványi Adorján löseai pénzügyi irodatisztet, bacska földinket, a temesvári dohánygyárhoz dohányjövédéki segédítetté nevezte ki.

**Miniszteri jutalom.** A földmivélségi miniszter Kelemen József ó becei tanítót az ó becei ambrametriai állomás pontos és lelkiismeretes kezeléseért 100 korona jutalomban részesítette.

**Nyugdíjazott altábornagy.** A hadsereg rendeleti közlönyének utolsó száma közli, hogy öfelsege a király elrendelte, hogy karstenfelsi és hegyaljai Pácor Vilmos altábornagynak, a szegedi II. honvédkertlet parancsnokának saját kérelmére történt nyugdíjba helyezését.

**Uj postafőnök.** A kereskedelemügyi miniszter Joánovits Antal temesvári posta- és távirófélsztet az ó becei posta- és táviróhivatal főnökévé nevezte ki.

**Hivatalos órák a vármegyénél.** A vármegyei alispán folyó évi július hó 1-től szeptember hó 1-ig a hivatalos órákat a központi tisztviselőkre nézve köznapon reggel 8 órától délután 1 óráig, vasár- és ünneppnapon reggel 9 órától déli 11 óráig; a központban alkalmazott segéd- és kezelőszemélyekre nézve pedig köznapon reggel 7 órától délután 1 óráig, vasár- és ünneppnapon reggel 8 órától déli 12 óráig állapította meg.

**Kitüntetés.** Császka György kalocsai érsek Mokossay Mátyás Szabadka szent-rókusi plébánosnak megengedte, hogy harminc éves plébánosi jubileuma alkalmából a violaszínű övet viselhesse.

**Lemondás.** Rajchich László szabadka rendőr-alkapitány, a kit csak nemrég választottak meg, állásáról lemondott.

**Egyetemi ifjak bálja.** Vettük a következő meghívót: A zentai felsőbb tanulmányait folytató ifjak 1900. évi július hó 7-én az „Eugen“ szálló disztermében a zentai főgymnasiumi segélyző-egylet javára zártkörű táncmulatságot rendeznek.

**Uj plébános Bacs-Szent-Tamáson.** Bacs-Szent-Tamáson szerdán töltötték be a rom. kath. plébános állást. Az állásra hárman voltak jelölve: Fancsy Antal, Novák Ferenc és Gyenes. A szavazás eredménye a következő: Fancsy kapott 24 szavazatot, Novák egyet és Gyenes 17 szavazatot. Így bacs-szent-tamási plébános Fancsy Antal, a kalocsai kis-seminárium tanulmányi felügyelője lett.

**Mulatság.** Szép nyári mulatság volt múlt szerdán Henneberg Sándor ügyvéd csatornamenti szőlőjében. A vendégszerető házigazda erre a mulatságra nagyszámu előkelő társaságot hívott meg. Pompás lakoma volt, a melyen számos lendülletes felköszöntőben éltették a ház urát és urnőjét, akiknek szívélyes vendégszeretete a reggeli órákig tartotta együtt a vidám társaságot. A mulatságon a következők voltak jelen: dr. Filep Gyuláné, Dömötör Pálné, Jusits Antalné, Racz Somané, Dekker Pálné, dr. Kollár Viktorné, Csávosi Sándorné, Baumann Nándorné, öz. Kuhlne urasszonyok; Dömötör Irén, Kollár k. a. (Bajáról), Baumann Margit és Baumann Mariska kisasszonyok; továbbá: Dömötör Pál, Racz Soma, Buday Gergely, Vértesi Károly, dr. Kollár Győző, Dekker Pál, Jusits Antal, Dömötör Győző, Kollár József, Baumann Nándor, Costa Janos, dr. Mayer Nándor, dr. Gaál István, dr. Filep Gyula, Henneberg Géza.

**Eljegyzés.** Buják József dr. zombori ügyvéd, aranyifjúságunk közkedvelt, népszerű tagja múlt hó 29-én eljegyezte Raab Margitka kisasszonyt, Raab Béla vármegyei főszámvevő bájós leányát, Bertolino Sándor vm. tb. főjegyző unokáját. Az ifjú mátkapárnak zavarlatlan tartós boldogságot kívánunk.

**A trautebauai ünnepélyről.** Lapunk múlt számában részletes tudósítást közöltünk a június hó 28-án lefolyt trautebauai katonai emléktünnepélyről. Ezen tudósításunk kiegészítéséül még a következőket közli velünk egy szemtanú. Délután a kaszárnya előtti téren pompás tréfas katonai játékokat adtak elő. A korcsolyatavi szigetettel hiddal kötötték össze és a bejáratnál két hatalmas szecresen állt, pallossal kezében. Mozgalmas élet folyt itt egész estig, volt itt mindenféle nevetető jelenet és fölvonulás, különösen nagy tetszésben részesült a burok harca és a lakodalmas menet. Nagy gyönyörűséggel hallgatta a nagyszámu közönség az eszaki katonai zenekar remek előadásait. Különösen föltűnt a katonai zenekar tamburmajorjának Menges Lajos bacska földinknek kűrteszólója, aki egy operarészletet remekül adott elő, általános tetszést aratva. A tűzijáték is pompás volt, amelyet Lamberg katonai puskaműves rendezett.

**Aratás.** Aranykalászszaal ékes már a rónaság. A gabonablatk zizegő kalásza lesárgult, megért már a kasza alá. Sok helyt már folyik az aratás és az országutak mentén keresztbe rakva fekszik a gabonatermes. Péter és Pál napja után virradt fel az az áldva várt bajnal, mikor a Duna-Tisza közén ezer és ezer arató veri élesre kaszája élet, pengve suhint azzal keresztül a kalászon, hogy annak suhogása nyomán áldás és bőség terüljön. Peng a kasza, csendül a sarló, aratnak, kaszálnak és mindenttt danolástól hangos a határ.

**Uj törvényesék Baján.** A kedvező hangulat, mely a fényesen sikerült iparkiallítás nyomán Baja város iránt keletkezett, új életre ébresztette a bajiak régi vágyát: a törvényeseknek Bajára való visszahelyezését. A bajiak ez érdekében áldozatokra is hajlandók és köteleznék magukat a város legszebb helyén a törvényeseknek modern palotát emelni. Csathó Ferenc szegedi kir. ítélőtáblai elnök, ki a napokban hivatalvizsgálat végett Baján időzött, alaposan informáltatta magát a viszonyokról és kijelentette, hogy kimerítő jelentést tesz az igazságügyi kormányhoz.

**Fényes esküvő.** Fényes esküvő volt szerdán d. u. 6 órákor Zomborban. Ekkor vezette ugyanis ol-tárhoz Lánckor Irénkét, Lánckor Antal, Bács-Bodrogh vármegyei tisztelbéli főjegyzőjének bájos leányát Geyer Péter cservenkai nagybirtokos. Az egyházi szertartás a szülői ház egyik kápolnába átalakított és délszaki növényekkel pompásan feldíszített termében folyt le. A fiatal párt Schneider Pál ev. ref. lelkész, a menyasszony nagybátyja adta össze. Násznapok voltak a menyasszony részéről: dr. Schneider Károly kulai ügyvéd, a vőlegény részéről: Lebach Antal, cservenkai nagybirtokos. A nyoszolyó leányok és vőfények a következő sorban követték egymást: Lebach Ella ifj. Szemző Gyulával, Geyer Matildka legifj. Szemző Istvánnal, Schneider Gizella Geyer Henrikkel. Nyolc órákor a vendégsereg pompás lakomához állt. Lakoma után a fiatalok táncra kerekedtek és ropia egész kiváló kiviradtig.

**Egyházmegyei hír.** Császká György kalocsai érsek vasárnap a székesegyházban Czeiner Ferenc, Ká-konyi Ferenc, Kleiner Nándor, Körömczy Ernő, Kuczka Péter, Petics János Takács Gáspár és Tóth István vég-zett teológusokat, valamint Angyelic Szaniszló és Mulyevits Szilveszter reformált szt. ferencrendi szer-zeteket papokká szentelte nagy ünnepélyességgel között.

**Eljegyzés.** Fernbach Péter zombori lakos el-jegyvezte Turfitt Juszint kisasszonyt, Turfitt Ferenc le-ányát O-Becséről.

**A zombori filharmonikus társulat meg-alakulása.** Folyó hó 1-én, azaz vasárnap delután 5 órákor tartották meg helybeli filharmonikusaink az ala-kuló közgyűlést a városbáza nagy közgyűlési termében, a hol az eddig alapító-, pártoló- és működő tagokul jelentkeztek nagy számmal jöttek össze. Miután az elő-készítő bizottság nevében a közgyűlést Paul Kálmán megnyitotta, indítványára korelnökül Auth György, kor-jegyzőül Ribiczey Kálmán választott meg. Ezekután a tárgysorozat egyes pontjai tárgyalás alá vétetvén, min-denekelőtt az alapszabályok olvastattak fel és némelyek hozzájárulása után véglegesen megalkottatván, azoknak jóváhagyás végett a m. kir. belügyminiszteriumhoz való felterjesztése határozottat. Ezek után az ekkép meg-alakult új társulat a megejtett titkos szavazás útján tisztikarát a következőképp választotta meg: elnök lett apatinai Fernbach Antal, igazgató Paul Kálmán, titkár Krudy Géza, pénztáros Vuitis Péter, ügyész dr. Gombos Ignác. A választmány tagjai lettek: Blumenthal Károly, dr. Danninger Ádám, Falcione Lőrinc, dr. Frank Mi-hály, Kelő Mór, dr. Laloszevits János, Linczinger Gyula, Ribiczey Kálmán. Végül számvizsgálóknak Raab Béla és Husveth Károly választottak meg. A társulat tiszteleti tagjainak megválasztása a legközelebbi közgyűlésig el-halasztottat. E helyütt egyben közöltük azoknak név-sorát, a kik városunk eme kulturális érdekében hathatós előmozdítása és a felláttandó zeneiskola érdekében 200—200 korona összegegel az alapítók sorába léptek: Ambrozovits Emilia, dr. Alföldy Gedeon, dr. Bruck Armin, dr. Balogh Ernő, dr. Danninger Ádám, Falcione Gusztáv, Falcione Lőrinc, Fejér Gyula, Fernbach Péter, Fernbach Károly, Fernbach Bálint, Fernbach Antal, Frey Imre, dr. Grüner Samu, dr. Gombos Ignác, Goldfahn Sándor, Henneberg Géza, özv. Konyovits Istváné, La-tinovits Mária, Molnar István, dr. Parlovits Simon, Szé-chenyi József, özv. dr. Spitzer Mór, Szilágyi Mór, Szemző Gyula, Szemző István, Spitzer Márk, báró Voj-nits István, Vuitis A. Miklós és Zákó Milán. Az elő-adottakból láthatjuk, hogy a filharmonikus társulat meg-alakulásával városunk társadalmi élete egy égető szük-ségre nézve fog kielégítést nyerni és a kapcsolatosan a megfelelő hatóság eljárást útján létesítendő zeneiskola által pedig a kulturális téren is egy lépéssel tovább fog haladni városunk azon irányban, a mely felé már rég haladhatott volna. Dícsérettel adózunk derék polgármes-terünknek, Hauke Imrénnek is, ki az alakuló közgyűlé-sen való megjelenése által is érdeklődését a magasztos ügy iránt kimutatta és a biztos siker reményét nyuj-totta. Üdvözöljük ennélfogva a fiatal egyesületet, a melynek hogy csak sikeres és üdvös lehet a működése, rövid idő előtt is tapasztaltuk és hogy ilyen lesz, ala-posan reméljük.

**Nagy Lajos dekorálása.** Szép és megható ünnepelés folyt le vasárnap délelőtt a zombori csendőrszakasz laktanyájában. Amint azt annak idején lapunk-ban közöltük, öfelsége a király Nagy Lajos palánkai csendőrmester, őrsparancsnoknak a közbiztonság szol-gálatára terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a ko-ronás ezüst érdemkeresztet adományozta. Közül három évtizedes buzgó tevékenység, a közbiztonságnak szentelt pálya nyerte el e kitüntetés által jól kiérdemelt jutal-mát. Nagy Lajos teljességgel rászolgált a kitüntetésre és elismerésre közbiztonsági működésével ép úgy, mint egyéniségének jelenségével. Csendőrségi működése alatt mindenkor részese volt feljebbvalói elismerésének; a helygés és honvédelmi miniszterek négy ízben dícsé-rő oklevéllel tüntették ki és több ízben pénzjutalmat is nyert. Ö tette ártalmatlanná a híres Tyószity rabló-bándáját, mely vármegyénk közbiztonságát éveken át veszélyeztetette, ő fedezte fel a tovarisovai takarékpénztári sikkasztó igazgatót, aki tettének elkövetése után kül-földre menekült privát levelek lefoglalása útján és letartóztatását kieszközölte és nagyon sok pénzhamisítót fedezett fel és tartóztatott le. Ezt a derék, kiváló, hű-séges munkásságot jutalmazta meg a királyi kegy és ennek megünnepelése folyt le vasárnap délelőtt. Az ün-nepélyen a csendőrség tisztikarán kívül a közös had-sereg és a honvédség tisztikara is képviselve volt. A vármegyei képviselőtestületében Karácson Gyula alispán jelent meg több vármegyei tisztviselő kíséretében. A kivonult csendőrségi díszszakasz előtt Bányai százados szakasz-parancsnok igen szép és lelkes beszédet intézett az ün-nepelthez. A legnagyobb elismerés hangján méltatta Nagy Lajos kiváló érdemeit és a közbiztonságnak szentelt kiváló munkásságát. Beszéde végén sajátkezűleg keblére tűzte a királyi kegy jelvényét, a koronás ezüst érdem-keresztet és Nagy Lajos kimagasló példája követésére buzdította őket. Utána Karácson Gyula vármegyei ali-spán üdvözölte a kitüntetett remek beszédben és meg-köszönte neki a közbiztonság terén szerzett érdemeit. Ezzel a szép és lelkes ünnepély véget ért.

**Az új zónatarifa.** A „Bud. Tud.“ megerősíti az új zónatarifa életbeléptetésének elhalasztását. Az osztrák-magyar, bosznia-hercegovinai személyforgalom számára folyó évi július hó 1-től kezdődő érvényesítést hirdett új díjszabás életbeléptetését bizonylatlan időre elhalasztották.

**Műkedvelői előadás.** A „Zombori iparos ifjak önképző egyesülete“ folyó hó 8-án, vasárnap, a városi színházban, részben könyvtár-alapjára, részben munka-nékielliek segítségével műkedvelői előadást rendez. Ez alkalommal színekerült Tóth Ede „Falu rossza“ című népsziműve, a következő szereposztással: Feledi Gáspár, gazdag falusi földmivelő Répits Bálint. Lajos, Bo-riska, gyermeki Klement Ignác és Bogdán Juliska k. a. Bálki Teresi, árva, Feledi Gáspár gyámsága alatt Ko-valovszky Berta k. a. Gündör Sandor, szolgaleány Ujkéry Antal. Finum Rózi, menyecske Bogdán Teréz k. a. Csapó, gazdaember Gromilovits András. Tarisz-nyásné, Csapóné, Sulyokné, módos asszonyok Ujkéry Erzsike, Nagy Annuska és Lukits Amália k. a. Egy öreg paraszt Devits János. Megyei csendbiztos Weil Miksa. Könyv, kántor-tanító Vits János. Gonosz Pista, baktér Kovalovszky István. Gonosznő Angyal Juliska k. a. Cserebogár Jóska, szőlőpásztor Bruder János. Czene, cigányprimás Jäger Ferenc. Ádus, vén cimbalmos Geiringer Mór. A „Makk hetes“ korcsmáros Rozenfeld Sándor. Jóska, bérés Róth Ferenc. Nép mindkét nemből. Vendégek. Cigányok. Történethely: Felső-Borsóvidéke. Idő: Jelenkor. Az első és második felvonás közt egy évi időköz. — Helyárak: Prosc. páholy 7 korona, pá-holy 6 korona, földszinti ülőhelyek 1 korona 20 fillér, karzati ülőhely 60 fillér, karzati állóhely 40 fillér. — Jegyek előre válthatók Kollár József ur könyvkereske-désében és előadás napján a pénztárnál. Felülvezetések közönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este fél 8 órákor. Előadás után táncvigalom a „Fehér hajó“ szálló összes termében. A páholy és föld-színti színházi jegyek a táncvigalomra is belépti jegyül szolgálhatnak. A nagyérdemű közönség szíveslyes pártfogá-sát kérve, maradtunk halás tisztelettel a „Zombori ifjak önképző-egyesülete.“ — Megjegyezzük, hogy a szerep-lők lelkesen fogtak a nagy munkához, a nehéz színmű-betartásához. A próbák már hetek óta estenként sza-kadatlanul folynak és pedig oly szép sikerrel, hogy egy igazán élvezetes estére van kilátásunk. Derék iparos ifjuságunk eme szép vállalkozását közönségünk figye-lmébe és pártfogásába ajánljuk.

**A vármegyei gazdasági egyesület köz-leményei.** Vármegyénk gazdasági egyesülete közli, hogy az olyan kémpor küldemények, a melyek kizárólag a lisztbarnat (oidium) nevű szőlőbetegség ellen való vé-dekezésre vannak rendezve és a gazdasági egyesület által kiállított igazolványok alapján kerülnek feladásra, a m. kir. államvasutak vonalain tetszés szerinti mennyiség szállításánál ugyanazon viteldíjkezdményben részesül-nek, mint a pillboxera ellen való védekezésre használt szénkéng küldeményekre előírva van. Továbbá tudatja velünk a gazdasági egyesület, hogy a budapesti kir. József műegyetem mezőgazdasági géptani tanszékének kapcsolatában megalakult gépkísérleti állomásnak felada-tát képezvén: a mezőgazdasági gépészet és technologia körébe tartozó találmányokra és szerkezetekre nézve előzetes véleményt és utbaigazítást adni, — továbbá ki-próbálni a gépeket mindazon tulajdonságokra nézve, melyek a végzett munka minőségére és költségeire be-folyással vannak — és a próbák eredményeit nyilvánosságra hozni, — véleményes próbákra nemcsak hiva-talok, ipar és gazdasági egyesületek, de gyárosok vagy feltalálók is küldhetnek be gépeket, ha előzetesen a gép-leírását és rajzatát a gépkísérleti állomásnak beküldték.

**Kivándorlás vármegyénkbeli.** A „Szegedi Napló“ mult hó 28-áról írja a következőket: Epen a lapunk mai számában feleltünk a nagy hazafinak, Jockel Henrik szeghegyi tanítónak, a ki külföldre való emberszállítással üzérkedik fejéjakkal fizetett hazafiságból. Mert ő, bárba nem tagadja, hogy a bácskai derék magyar svábokat százával, ezrével szállítja ki a Schulverein hazájába, hol ezeket a kimerültség elcsigázó munka igá-jába fogják és végül rászedik őket, mégis azt nyilatkoz-tatta ki, hogy ő ezt az emberexportot hazafiságból teszi, mert a szegény sváboknak a Bácskában nincs mit enni. S mikor erre feleltünk tegnap a hazafinak és lealáztuk újra, hogy a szegény boldogított svábok szállítása után személyenként 14 koronát sarcol ki a jeles népapolstól, ugyanekkor, ugyanezen napon egy újabb emberszállít-mánya érkezett Szegedre a szeghegyi népapolstól. Három vagdon kivándorló sváb volt, a kiket Jockel ur szállit ki Németországba most, mikor itthon a legnagyobb munkaidő, aratás van, a mikor mindenfelé kell és keres-sik a földmunkást. A három kocsiiban vagy 100—120-an voltak, erős, munkabíró, fiatal és középkorú sváb mun-kások Szeghegyről. Maguk sem tudták, hogy hová, micsoda városba viszik őket, mert csak a határon tul osztják fel őket és más transportok is vannak. Ime, ugyanazon rendszer szerint szállítatnak ezek az áldozat-ok is, mint a melyet leirtunk és a melyet a szeghegyi népapolstól basznál. A határon tudják csak meg, hogy hová vitetnek, micsoda munkába. Ez világosan elárulja, hogy ezek is Jockel néptanító szállítmányai. A vezető-jük nem volt látható sehol. Valószínű, hogy az ember-kereskedő népapolstól csak a határon találkozik áldozat-jaival és a szokott módon elszedik tőlük ott a külföldi utleveleket, hogy azok bármiként csalódnak is oda kint, vissza ne térhessenek, míg ő a német ügybőköztől vagy vállalatoktól a magyar munkások után még ott is a 10—10 korona fejdíjat be nem szipőri. Ezt a nyílt em-bervérel való üzérkedést az illetékes hatóságok figye-lmébe ajánljuk.

**Gazdák kirándulásai.** A vármegyei gazda-sági egyesület nagyérdemű titkára, Gyorgyoványi György vezetése alatt mult hó 29-én a szabadkai föld-mivesiskola telepre tanulmányi kirándulást rendezett Palicsra. Zombor, Topolya, Feketehegy és Gákováról mintegy száz kisgazda vett a kiránduláson részt. A remek berendezésű, 1300 holdnyi területtel felölő föld-mivesiskola-telepet a kiránduló Ásványi Lajos igazgató és Frankl Bódog tanár kalauzálása mellett tekintették meg és mondhatjuk, meg voltak lepődve a szakszerű pompás berendezés és a gazdasági tapasztalatok felett. A gazdasági telep tüzetes meglekintése két órát vett igénybe. Délben a földmivesiskola éttermében a kirán-dulók igazi magyaros ebéddel lettek megvendégelve, a mely alatt Gyorgyoványi György a gazdák nevében halás elismerő szavakban köszönte meg az igazgatónak szives kalauzálását. — Ugyanazon napon az adai kir. földmivesiskolát is meglekintette egy O-Becse, Bács-Földvár és O-Kanizsa közönségből alakult mintegy 70 gazdából álló kiránduló társaság. Itt a kirándulókat Lukácsy Imre igazgató és a tanári testület kalauzolta. A gazdák igazi gyönyörűséggel nézték meg itt is a

mintaszerű berendezést. — A földmivelésügyi miniszter azzal, hogy mindkét kirándulás költségeit fedezte, ismét fényes tanúságára szolgál, hogy szíven viselő mező-gazdasági érdekeinket.

**Halálozás.** Dörner Mártonné szül. Szathmáry Vilma, Dörner Márton ó-becsei postamester felesége, életének 48-ik, boldog házasságának 28. évében elhunyt.

**Megszűnt forgalmi akadály.** A magyar folyam és tengerhajós részvénytársaság igazgatósága közönségre teszi, hogy gőzösei az árvíz miatt megszüntetett Illok állomását július hó 1-től kezdve ismét érintik.

**Csöd.** Róth és Novák palánkai gőzfűrés és gőz-malomtulajdonosok ellen az újvidéki kir. törvényszék a csődöt elrendelte és tömeggondnokul dr. Nemes Sándor újvidéki ügyvédet nevezte ki.

**Fiatallongyilkos.** O-Becséről írják: Gébell Irén, a köztisztviselőben álló Gébell család viruló haja-dona, csütörtökön délelőtt öngyilkossági szándékkal a házánál gazdasági célra tartott strichin erős méreggel megölte magát, alig 17 éves életét. A méreg bevételé után csak annyi ereje volt, hogy megmondta hozzasiétó édes anyjának, hogy megmérgezte magát, azután össze-esett és iszonyu kínok után alig félóra alatt meghalt. A rögtön hívott orvosok a nagy adagu, iszonyu méreg ellensúlyozására nem voltak képesek. Hogy mi vitte e szerencsétlen leányt e végzetes tette, a család és a hozzátartozók még csak sejtjeni sem tudják. Irást, ami felvilágosítást nyujtana, nem találtak eddig. Temetésén a nagy eső dacára is — még a természet is siratta e fiatal életet — igen nagy gyászoló közönség jelent meg és kísérte ki a virágokkal, koszorúkkal terhelt koporsót, amelyben a család letört liliumvirága pihen.

**Értesítés.** A gőzgépezőket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság f. évi július hó 8-án fogja legközelebről vizsgálatait tartani a m. kir. államépíte-szeti hivatal helyiségében. (Megyelház.) — A vizgálatra jelentkező óhajtok, kellően felszerelt folyamodványaikat, a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. A vizgá-latra jelentkezőknek igazolniuk kell: 1. hogy a 18. életévet betöltötték, (ifjabb egyének keresztlevelel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan életűek, (a 2. és 3. alattiak azoneyi bizo-nyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, ille-tőleg dolgozó gőz gép mellett, gépész felügyelet alatt legalább hat hónapig dolgoztak. (Az erről szóló ma-gánbizonyítvány az előjárásig által is megerősítendő.) — Együttal arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépészjelöltéktől az állam hivatalos nyelvénél oly mérv-ben való ismerete kívántatik meg, hogy a kiadott ka-zántügyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltéktől csak az állam hivatalos nyelvénél megértése s a szá-mok olvasása kívántatik meg.

**Állat az emberben.** Vadállatias büntett nyo-mára jött a szabadkai rendőrség. Mezei Bálint gazda-ember egy éves fiúcskájá mellé felfogadta volt Győri Juliska 11 éves gyermekleányt, kinek az volt az egye-düli kötelessége, hogy a gyermekre vigyázzon. Ezelőtt 10 nappal Mezei — a ki mézényesztéssel is foglalkozott — meghagyta a kis Juliskának, hogy kis fiúcskájával az utcára menjen, nehogy az akkor kiesztett méhek összezússák. A kis dada beültette a kis Bálintot egy talicskába s azután eltávozott a kis fiúcskával a házból. Hiába várták baba aznap a szülők a dadát a kis fiúval, sem aznap, sem másnap híret sem hallották nekik. Ke-resésükre indulva, kis fiukat a talicskával együtt késő este megtalálták a radonováci erdőben, a hol a kis fiú 24 óráig étlen, szomjan, őrizetlenül visított. Győri Julis-kának se híre, se hamva nem volt. A kis leány eltűnése bejelentetett a rendőrségnek, de dacára a legszorgosabb kutatásoknak, a kis leány nyomát nem lehetett feltalálni. Végre a véletlen kedvezett egy jubáslegénynek, a ki nyája őrzete közben behatolt a Szabadka melletti tölgy-fás erdőbe s egy domb oldalán rábukant a kis leány meggyilkolt hullájára. A holttest félíg a földre volt el-ásva, csupán a két lába látszott ki. Az esetről a jubás-legény azonnal értesítette a rendőrséget, a mely a men-tőekkel együtt kivonult a helyszínre. Kiásva a kis leány holttestét, iszonyu látványt árukt eléjük. Győri Juliska melle, keze és karja kék foltokkal volt tele, szája és orra aladt vérel borítva, míg bal halántékán egy tompa eszközzel előidézett seb volt, mely szintén aladt vérel volt borítva. Labain szintén erős kéz nyomai voltak lát-hatók. A vizgálat konstatálta, hogy a gyilkos előzőleg merényletet követett el a leánygyermeken s csak azután gyilkolta meg szerencsétlen áldozatát. A hullát beszálli-tották a temető boncoló házába. A nyomozást a rend-őrség megindította.

**Öngyilkosság.** Papp Sándor ó-morovicai lakos, földmives vőlegény volt, e héten lett volna az esküvője, mult hétfőn menyasszonyától egy szemrehányó levelet kapott, a mi miatt nagyon elbusulta magát a szerelmes legény s szerdán egy késsel felakarta vagyi az ereit, de úgy látszik fájt neki, mert meggondolta a dolgot, felment a padlásra s ott felakasztotta magát, mire észre-vették már meg volt dermedve.

**Boszulló csász.** Szlavits Milán szabadkai csász az elmúlt őszön egyik haragosát akarta lelőni, de gyil-kossági merénylete akkor meghiúsult. Feljelentetett s a tanuk között, a kik ellene vallottak, volt Zubkor Gigo csász kollegája is. Ettől a naptól kezdve Szlavits halálos ellensége lett Zubkornak s mult pénteken reggel, kezé-ben puskával meg is leste őt, azzal a szándékkal, hogy megöli. A két ellenfél csakhamar szemközt is állott. Szlavits felemelte fegyverét s annak agyával oly hatal-mas ütést mért Zubkor fejére, hogy koponyája ketté-basadt. Zubkor kíséretében volt annak leánya, a ki látva apja sérülését, lekapta válláról az ott levő élesre fent kaszát s Szlavitsot életveszélyesen megvágta. Mindkettőt a városi kórházban ápolják. A rendőrség megindította a vizgálatot s mindkét sértültet kiballgatva, az ügyet át-tette a kir. ügyészséghez.

**Öngyilkossági kísérlet.** Dani Apollónia prig-levica-szent-iváni illetőségű 14 éves leány Zomborban özvegy Athanackovitsnál szolgált mint cseled. Kifo-gás nem volt ellene és egyszerre csak eltűnt. A ház-beliek keresésére indultak és megtalálták a kutban. Nagy nehezen sikerült eszméletlen állapotban a kutból kibuzni. Az esetet azonnal bejelentették a rendőrségnek, a mely az öngyilkos jöltött a városi kórházba szállí-totta. Itt eszméltre tért a cseledleány, a ki már egy-szer elkövetett öngyilkossági kísérletet és azon kér-désre, hogy ezt miért ismételte meg, csak hallgatott és nem szólt semmit.

**Gyermekpusztulás.** Leitner Lőrinc b.-vaskuti jómódu asztalosmester az elmúlt év március havában műhelyében dolgozva feleségére biza Sebestyén nevű 2½ éves fiát. A kis Sebestyén egy őrizetlen pillanatban belopódzkodott a belső szobába és édes apja botjával leverte a szekrény tetejéről a gyufaskatulyát és a gyufákat sorra gyújtogatni kezdte. Az egyik gyufa szikrája lángba borította a kis fiu ruháját s mire segélykiáltására a szülők a szomszéd szobába siettek, kis teste már összeégett. A szabadkai törvényszék a napokban megtartott végtárgyaláson felmentette a vád alá helyezett szülőket.

**Ki megy Párisba?** Az év egyik legérdekesebb eseménye a párisi világiállítás. A ki oda készül, annak feltétlenül szüksége van megbízható kalauzra, a mely vezesse, utba igazítsa. Ilyen Kalauz készült a Magyar Hirlap szerkesztőségében. Mindenre kiterjedő mű ez, a mely a Párisba utazóknak nélkülözhetetlen. Kétféle térkép is van benne. De az itthon maradók számára is sok élvezetet biztosít. A Magyar Hirlap minden előfizetőjének teljesen ingyen küldi meg a Kalauzt, melyet a párisi világiállítás emlékeképpen is érdemes megőrizni. De nemcsak így kalauzol a Magyar Hirlap. Kalauz maga is, minden irányban. Legjobb, leghivebb kalauza a nagy magyar közőnségnek. A Magyar Hirlapnak (szerkesztő Fenyő Sándor) senkivel szemben sincs lekötöttsége. Sem pártot, sem egyes embert, sem klikket nem szolgál. Független és szabad. Egyetlen urat ösmer: a közérdeket. Ebben is tántoríthatatlan, mint minden más elvében. Aztán folytatja kalauz-tisztét gazdag rovataiban, nagy-szerű hírszolgáltatásban, mely különösen a vidékre terjed ki és távirataiban. Irodalmi és művészeti kérdésekben fáradhatatlan kalauza a Magyar Hirlap a nagy közönségnek. Eppogy mint közgazdasági dolgokban és közérdekű kérdésekben. Ez utóbbit illetőleg a szerkesztői tizenetek rovatában áll a közönség szolgálatára. A Magyar Hirlap a párisi kalauzon kívül is különös kedvezményeket ad előfizetőinek. Az új előfizetők díjtalanul kapják meg a Magyar Hirlapban most folyó felette érdekes regénynek eddig megjelent közzeményeit (könyv-alakban). Az Otthon című szépirodalmi illusztrált folyóiratot a Magyar Hirlappal együtt évnegyedre nyolc koronáért kapják az előfizetők. Fél áron, negyedévenként egy koronáért és 50 fillérért jutnak egyszersmind a remek Francia Divatlaphoz. A Képes Gyermeklaphoz pedig negyedévenként egy koronáért. A Magyar Hirlap előfizetési ára egy negyedévre csak 7 korona, egy óra pedig két korona és 40 fillér. A kiadóhivatal Budapestben van az V. ker., Honvéd-utca 10. sz. alatt. Az előfizetési összeg legcélszerűbben postautalványon küldhető, ugyanarra feljegyezhető, hogy a fentebb említett kedvezmények közül, melyekre tart igényt az új előfizető.

## Menet-rend.

(1900. évi május hó 1-től.)

A május hó 1-től érvényes vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggel 4 óra 44 percek személyvonat, reggel 8 óra 22 percek gyorsvonat, déli 11 óra 30 percek személyvonat és esti 8 óra 35 percek vegyesvonat.
2. Szabadka felől érkezés: Reggeli 6 óra 46 percek vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 percek személyvonat, este 7 óra 22 percek gyorsvonat és esti 8 óra 34 percek személyvonat.
3. Gombos felé indulás: Reggeli 7 órakor vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 percek személyvonat és esti 7 óra 26 percek gyorsvonat.
4. Gombos felől érkezés: Reggeli 8 óra 18 percek gyorsvonat, délelőtt 11 óra 23 percek személyvonat és esti 8 óra 15 percek vegyesvonat.
5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 5 percek személyvonat, délutáni 4 óra 5 percek vegyesvonat.
6. Baja felől érkezés: Reggeli 6 óra 25 percek vegyesvonat, délutáni 3 óra 23 percek személyvonat.
7. Ujvidék felé indulás: Hajnali 2 óra 55 percek vegyesvonat, reggeli 6 óra 51 percek személyvonat és délutáni 3 óra 51 percek személyvonat.
8. Ujvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 percek személyvonat, déli 11 óra 18 percek személyvonat, esti 7 órakor vegyesvonat.
9. Nemes-Militicsre június hó 1-től bezárólag augusztus hó 31-ig ünnep- és vasárnapokon d. u. 1 óra 4 percek indul és Nemes-Militicsre 1 óra 31 percek érkezik.

Felelős szerkesztő:

**Dr. BALOGHY ERNŐ.**

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

**BITTERMANN NÁNDOR.**

## HIRDETÉSEK.

### Haszonbéri hirdetés.

A beocsini zárdafőnökség (Szerém megye) részéről ezennel közhírré tétetik, hogy circa 250 holdnyi legelőjét egy évre **folyó évi július hó 8-án délelőtt 9 órakor** zárdájában megtartandó nyilvános szóbeli árverés útján a legtöbbet idérőnek haszonbérbe adjatik.

A föltételek a zárdafőnökségnél megtekinthetők. Bántpénz 400 korona.

Beocsin zárda, 1900. évi június hó 23-án.

3-3

Zárdafőnökség.

6392. szám.

P. 1900.

## Hirdetmény.

Melylyel közhírré teszem, hogy Gragyanszky István és társainak Pohl József Rác-Militics község bírása és társai ellen Rác-Militics község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság 6392/p. 1900. sz. a kelt végzésével az előnyomozás és a volt urbéres birtokok jelenlegi tulajdonosainak megszavaztatása végett kiküldetvén, e végből határnapul **1900. évi július hó 14. napjának délelőtti 9 óráját** Rác-Militicsen a község-házhoz kitéstem.

Értesitem egyben érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzéke a szavazás napját megelőzőleg nyolc napon át a szokott hivatalos órák alatt Rác-Militicsen a község-házban érdekeltek által való megtekinthetésre nyitva tartatik s hogy az ellen észrevételeiket vagy kifogásaikat fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt a bírói kiküldötténnel szóval vagy írásban előadhajják.

Értesitem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen vagy e célra különösen meghatalmazott által és pedig közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá, hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok, illetve gondnokok, avagy az illetékes árvaszék által kirendelt ügygondnok szavazhatnak s végül hogy a meg nem jelenők, vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagosítást kívánókhoz csatlakozottaknak fognak tekintetni.

Zomborban, 1900. június 25-én, a kir. tszéknél.

**Szondy Mátyás,**

kir. tszéki bíró, mint kiküldött.

4089. sz.

tkvi 1900.

## Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bezdáni takarékpénztár részvénytársaság végrehajthatóan Jankovits András végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Bezdában fekvő, a bezdáni 700. számú betétben Jankovits András tulajdonul bejegyzett A. I. 1-2. sor, 974. és 975. hr. sz. alatt foglalt jöszágtestre 961 koronában, továbbá az ugyanott A. II. 8-15. sorszámig foglalt s a 8547., 8561., 9356., 9357., 9738., 9739., 9975. és 10219. hr. számú részletekből álló 9 hold 1243 □ öl jöszágtestre a C. I. sorszám alatt, annak hattized részére Jankovits Horváth Erzsébet javára bekebelezett kikötmény sérelme nélkül 2169 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi július hó 11-ik napján délelőtt 9 órakor** Bezdán község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1900. évi április hó 21-én.

A zombori kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

**Radány Péter,**

kir. trvszéki bíró.

1067. szám.

kig. 1900.

## Pályázati hirdetés.

A Parabuty községnél elbocsátás folytán megüresedett községi lovasrendőri állásra pályázatot nyitunk.

Felhívjuk mindazokat, kik ezen, a község pénztárából havi utólagos részletekben kifizetendő évi 540 kor. fizetéssel és 240 kor. lótaritási átalánnyal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy a szabályrendeletben előirt módon felszerelt kérvényeiket a község elöljáróságánál **folyó évi július hó 20-ik napjáig** benyújtsák, mivel a később érkező folyamodványok figyelembe nem vehetők.

A kérvényhez erkölcsi és orvosi bizonyítvány is csatolandó.

Kelt Parabutyon, 1900. évi június hó 27-én.

**Szalay József,** **Krausz Ferenc,**

jegyző. 2-1 bíró.

## Ház bérbeadás.

Az aranygerenda-utcában, a szerb templom közelében lévő 47. számú ház **f. évi augusztus hó 1-től** kezdve bérbe adandó. Közelebbi értesítés a háztulajdonosnál kapható.

3-3

895. szám.

1900.

## Versenyárgyalási hirdetés.

A nagyméltóságú földmivélségi m. kir. miniszter ur f. évi június hó 15-én 43827. sz. alatt kelt magas rendeletével a bodrogh-monostorszeghi dunai partbiztosítási munkálatnak a folyó évben leendő végrehajtását engedélyezvén, ezen munkálatnál teljesítendő:

48.0 m.<sup>3</sup> földkiásásnak;  
1086 m.<sup>3</sup> elsőrendű kőanyag szállítása és tervszerű beépítésének;

2325 m.<sup>3</sup> másodrendű kőanyag szállítása és tervszerű beépítésének;

4500 kéve friss vágású rőzseanyag szállításának vállalati uton való biztosítása céljából **f. évi július hó 16-án délelőtt 10 órakor** a zombori m. kir. folyamamérnöki hivatal helyiségében zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A szabályszerűen kiállított ajánlatok, melyekhez az ajánlati összeg 5%-ának valamely m. kir. adóhivatalnál bántpénz gyanánt történt letételt igazoló elismervény csatolandó, a jelzett napon és időpontig a zombori m. kir. folyamamérnöki hivatalhoz nyújtandók be.

A vállalatot szabályozó tervek, általános és részletes feltételek, szerződési és ajánlati minták, valamint egyéb tájékoztató adatok a zombori m. kir. folyamamérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ahol az ajánlati minták is megszerezhetők.

Zomborban, 1900. évi június hó 28-án.

2-1

**M. kir. folyamamérnöki hivatal.**

45. szám. isk. 1900.

## Pályázat.

A karavukovai róm. kath. egyháznak kántori és a községi elemi népiskola tanítói állása halaleset következtében megüresedvén, ezen kettős állásra ezennel **július hó 19-ig** pályázat hirdetik. A hirdett kántor-tanítói állással következő jövedelem jár: a) 690 korona készpénz fizetés a község pénztárából előleges havi részletekben; b) 16<sup>1200</sup>/<sub>1600</sub> holdnyi területű egy tagban fekvő s a telekkönyvben „róm. kath. első tanító-alap” címén szereplő és c) a telekkönyvben „róm. kath. iskolaalap” címén szereplő 2<sup>648</sup>/<sub>1600</sub> holdnyi területű szántóföldeknek haszonélvezete; d) kényelmes szabad lakás nagy házi kerttel, mely (b, c, d) ingatlanok után az adót a kántor-tanító fizeti és e) 3600 lelek után járó kántori stóla s az alapítványozott sz. misék után évi 31 korona. A megválasztott kántor-tanító köteles állását f. évi szeptember hó 1-én (ezen naptól számítatnak illetményei) elfoglalni és 1. egy osztályban tanítani, 2. a kántori álláshoz fűzött teendőket személyesen, szűkség esetén pedig erre alkalmas helyettes által pontosan elvégezni s 3. a jó hallású gyermekeket az egyházi énekben oktadni tartozik. Pályázhatnak német-magyar kántori és tanítói képesítéssel ellátott egyének. Ha a helybeli — 1000 korona évi készpénz fizetésből, szabad lakásból és házi kertből álló javadalommal alkalmazott tanító választatnék meg a kántor-tanítói állásra, ugy egyben ezen ekként megüresedett tanítói állásra is előléptetés címen pályázat hirdetik, ugy szintén az ily módon megüresedő 800 korona évi készpénz fizetéssel, 100 korona lakás és 60 korona kerti illetményvel javadalmazott tanítói állásra is (mindkét tanítói állás készpénz fizetése szintén előleges havi részletekben tétetik folyóvá és a kántor-tanítói állással, ugy ezekkel is ötödéves korpótlék jár) pályázat hirdetik. A megválasztott két tanító tartozik az iskolaszék által számára kijelölt osztályban a tanítói teendőket pontosan végezni s az ismétlő iskolában minden külön díjazás nélkül oktadni. — A kántor-tanítói állásra pályázók megfelelően felszerelt kérvényeiket a községi iskolaszékre és a képviselőtestületre, a két tanítói állásra pályázók pedig csakis a községi iskolaszékre címezve, alulírott iskolaszéki elnökhöz beküldeni tartoznak.

Kelt Karavukován, 1900. évi június hó 23-án.

**Turnovszky Rudolf,**

iskolaszéki v. elnök.

3-2

## Első zombori gépműhely.

### MOLITOR A.

Zomborban, Apatini-utca 6 sz. saját házában.

Alapított 1888. évben. Törvényesen bejegyzett cég. 12-9

Gépezetek, gépjavitások.

Öntöde.

Technikai szükségleti cikkek.

Vas-, acél- és ércsztergályozás.

Vas- és ércöntvények.

Mezőgazdasági gépek.

Különbé gépkatrészek.

Gépolajak, sűrűsített gépsziradé.

Manometerek javítások.

Kautsuk és különféle sűrűsített anyagok.

Peronospora fecskendők.

Kazán felszerelések.

Bőrhajtó szijjak.

Varrógépek.

Varrógép javítások.

Varrógép alkatrészek.

Szeccskavágó kések.

Tizedes mérlegek.

Kazáncsövek. Dobsinek.

Réz csapok.

Csavarok és szerszámok.

Jutányos és pontos kiszolgálás. Kezesség és minden verseny nélküli olcsó árak.